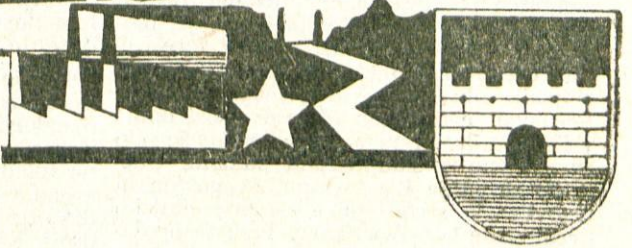

TRŽIŠKI VESTNIK

LETO V.

TRŽIČ, 15. MAJA 1956

ST. 9

Občinska konferenca SZDL

Konec preteklega tedna je bila v dvorani „Svobode“ občinska konferenca SZDL Tržiča. Poleg delegatov kvartnih in vaških odborov so konferenci prisostvovali skoraj vsi predstavniki političnih organizacij Tržiča kot tudi predstavnik okrajnega odbora SZDL, tov. Jensterle iz Kranja.

Referat, ki ga je imel predsednik SZDL Tržiča, tov. Hrovatič Rudič, je bil zelo obširen. Zajel je skoraj vse pomembnosti v naši zunanji in notranji politiki. Ko je govoril o zunanji politiki, je poudaril, da je naša zunanja politika že izvojevala svojo pot in da je ni treba braniti proti nikomur v svetu. Kot dokaz za veliko zaupanje, ki ga uživa naša država v svetu, je navedel izvolitev naše države za člana Varnostnega sveta pri OZN.

Ko je nato prišel na izgradnjo socialističnega gospodarstva, je dejal, da naših uspehov ne more nihče ovreči, saj so gigantske zmage našega ljudstva vidne na vsakem koraku naše države. Nato je poudaril pomembno vlogo v samoupravljanju po neposrednih proizvajalcih, po delavskih svetih in upravnih odborih, ki so v šestletni praksi prepričljivo dokazali pravilnost naše gospodarske politike na temeljih marksizma.

Dotaknil se je tudi novih ukrepov v kmetijstvu in dejal, da imajo le-ti cilj dvigniti naše kmetijstvo iz zaostalosti. Govoril je tudi o novih večjih investicijah, ki jih naša država daje za uvedbo donosnejšega in naprednega kmetijstva.

Nadalje je obravnaval družbeno planiranje in dejal, da je v tem oziru več zgrešenih pogledov; vedeti moramo, da je pot do boljše življenjske ravni v kvalitetni masovni proizvodnji ter večji delovni storilnosti, ne pa da se razne skrite rezerve nepravilno izkoriščajo. Mi moramo pri slehernem človeku doseči zaupanje, da je samo v visoki delovni storilnosti in kvalitetni masovni proizvodnji možno pričakovati dvig splošne blaginje in zmago našega družbenega sistema. Res da so včasih v podjetju objektivne težave pri dvigu delovne storilnosti (pomanjkanje strojev, surovin itd.), toda imamo tudi primere, da strojni park še zdaleč ni tako izkoriščen, kot bi moral biti. Velik problem postaja tudi zaposlitev delovnih moči, ki so zdravstveno ogrožene. Podjetje res ni nobena zdravstvena ustanova, toda to ne pomeni, da ni v podjetjih nobene možnosti za zaposlitev teh ljudi.

Obširno je govoril o vprašanju plačilne politike, ki spada v področje delovne storilnosti, in dejal, da so se osnove obstoječega plačilnega sistema izkazale v bistvu kot koristne, je pa sistem potreben še izpopolnitve. Posebno položaj s premijami je v nekaterih podjetjih precej pereč. Nadurno delo sme biti le tam, kjer je ekonomsko upravičeno.

Kupne moči ne bomo povečali s povečanjem plač, ampak samo z blagovnimi fondi. Treba je izboljšati pogoje z nabavo materiala, torej urediti tržišče. Težave v nabavi pa se pojavljajo zaradi neustrezne kvalitete nakupljenega blaga.

Zmanjšati bo treba zneske za reklame in reprezentanco. Nikakor bi se ne sme-

le dajati subvencije društvom, če gredo subvencije v breme materialnim stroškom. Do minimuma bo treba zmanjšati razna potovanja v inozemstvo, ki so često pod krinko službene dolžnosti samo turistična potovanja.

Na področju socialnega zavarovanja se doslej še ne kažejo pravilni odnosi, saj se zavod za socialno zavarovanje smatra kot nekaka socialistična ustanova, ki naj plačuje račune nezadostne skrbi v podjetjih. Letos se stopnja prispevka za socialno zavarovanje znižuje. Če nočemo, da bodo te ustanove imele deficit, katere bo potem morala kriti družba, bodo morala podjetja izboljšati odnos in posvetiti več skrbi v podjetjih do socialnega zavarovanja, oziroma do zaščite delavstva.

Nato je obširno govoril o obratnih kreditih in o strokovnjakih, ki so zaposleni v gospodarstvu. Poudaril je, da je stvar delavskega sveta, upravnih odborov in sindikalnih podružnic, da pravilno ocenjujejo in nadzirajo njihovo delo, saj se večkrat zgodi, da se na odgovornem mestu v podjetju ali ustanovi „znajde“ družbi negativen človek, ki seveda ne izpolnjuje zahteve socialistične družbe.

Ko je govoril o instrumentih letošnjega plana, je dejal, da le-te stavljajo podjetja v enak položaj glede razdelitve dobička po celi FLRJ, kar pomeni napredek v možnosti racionalnega gospodarjenja. Tudi za komunalno skupnost pomeni boljše objektiviziranje pogojev ugodnejši položaj, predvsem v sledečih primerih:

1. formiranje stanovanjskega sklada po obsegu plačnega fonda.
2. formiranje investicijskega sklada po stopnji rentabilnosti glede na vložena sredstva in
3. razdelitev ostanka dobička za proračun na vsa podjetja po drobnih kriterijih.

Stopnja našega razvoja v podjetjih je utrdila avtoriteto in angažiranje upravnih odborov in delavskih svetov, še vedno pa je premajhna povezava teh forumov s celotnim kolektivom. Nekakor bi se samoupravni organi ne smeli zadovoljiti z delom posameznih sektorjev in uprave podjetja. Treba je najti pravilne oblike za povezavo delavskih svetov v občini, saj ima komuna svoj smisel

Teden RK je dobro uspel

V okviru svetovnega proslavljanja tedna RK so tudi tržiške organizacije RK z občinskim odborom na čelu napravile in tudi uspešno izvedle lep in obširen program, ki je imel namen propagirati to svetovno in humano organizacijo.

Mislím, da ni potrebno še posebej poudarjati pomena in vloge, ki jo ima RK v našem, oziroma svetovnem družbenem življenju. Milijone in milijone življenj je bilo že rešenih prav s pomočjo te organizacije. To je organizacija, ki lahko priskoči in tudi priskoči prva na pomoč ob kakršnikoli nezgodi. Posebno važnega pomena je seveda v vojnem času, saj si moderne vojske absolutno ne moremo pred-

prav v tem, da povezuje interese proizvajalcev svojega področja. Vsekakor pa je ena najvažnejših nalog v zvezi z delom samoupravnih organov, če hočemo gospodarski napredek povežati s ciljem socialistične družbene ureditve, ideološka in ekonomska izobrazba delavcev.

Nato je govoril o tržiški društveni dejavnosti. Dejaj je, da je le-ta močna kljub raznim nedostalkom pri razvoju. Še bolj razveseljivo pa bi bilo, če bi bila ta društva politično bolj zrela, kajti le taka bi lahko odigravala zaupano vlogo pri preobrazbi našega človeka. Vso društveno dejavnost moramo posvetiti predvsem vsebini, ne pa raznim drugim smerem. Ustvariti je treba večjo povezavo med vsem družvi, kakor tudi s SZDL, predvsem v dajanju resnične in nesebične pomoči.

In še nekaj misli iz diskusije:

Člani delavskih svetov in upravnih organov morajo biti strokovno in politično razgledani, gledati morajo bolj kolektivno na naš razvoj. Nujno je razviti strokovno sposobnost delavstva in to je najbolj mogoče potom „Svobod“, katere dosedaj zelo malo uveljavljajo to vlogo. Večjo pozornost je treba posvetiti dodeljevanju štipendij; ne bi smeli dopustiti, da se študentje, ki gledajo negativno na našo stvarnost, šolajo na naš račun, saj ko doštudira, družba nima nobene koristi od njega. Sploh pa naši študentje, kot naša bodoča delovna inteligenca, vse premalo sodelujejo v kulturno-političnih organizacijah.

Vse premalo se govori o bodoči vlogi in nalogi naših kmetov, kakor tudi o kmetijskih zadrugah. SZDL bi morala voditi nekako kontrolo nad tem delom. Ravnotako bi morala SZDL v mestu voditi kontrolo nad samoupravljanjem, saj moramo le na tak način preprečiti veliko gospodarskih kriminalov v tržiški občini.

Tudi mladinsko vprašanje je prišlo na dnevni red. Merodajni forumi bi morali tudi z dejanji dokazati razumevanje do mladinskega vprašanja, saj se večkrat razni predlogi in sklepi v praksi sploh ne izvajajo.

Občinska konferenca nam je nakazala precej naših problemov v pravi luči. Te probleme pa bo treba z nesebičnim sodelovanjem nas vseh opravljati iz dneva v dan tudi v praksi. Le tako bomo dosegli cilj našega družbenega razvoja — socialistične odnose — socializem.

stavljeni brez dobre organizacije Rdečega križa.

V Tržiču je bilo težišče proslavljanja tedna RK na raznih zdravstvenih predavanjih. Poleg tega pa je bila še velikega pomena razstava brezalkoholnih pijač. Upajmo, da bo ta propagandna razstava imela tudi svoje sadove. Saj je manjša potrošnja alkohola, toda večja potrošnja brezalkoholnih pijač že dolgo zaželena stvar.

Teden RK se je pričel dne 6. t. m. s slavnostno sejo zastopnikov terenskih organizacij RK in predstavnikov političnih organizacij. Že v ponedeljek je bilo zelo (Nadaljevanje na 2. strani)

Težišče na predavanjih

zanimivo predavanje dr. Furlana, primarja z Golnika o zgodovini kirurgije, moderni kirurgiji, transfuziji itd. V terek je bilo predavanje o higieni in strežbi v gostinskih obratih in trgovinskih lokalih. Predaval je direktor zdravstvenega doma v Kranju dr. Premrou. Predavanje je bilo spremljano s skioptičnimi slikami. Udeležilo se ga je 160 zastopnikov gostiln in trgovin. V sredo je bilo gospodinjsko predavanje tov. Zevnikove. Tudi to predavanje je bilo zelo dobro obiskano: udeležilo se ga je 160 žena in deklet. Po predavanju je bila v dvorani hotela „Pošta“ poskušnja brezalkoholnih pijač. Sklenjeno je bilo tudi, da se bodo žene in dekleta sestajale vsako sredo na gradu, kjer bo predavanje povezano s praktičnim delom. Istega dne je imel dr. Furlan predavanje v Križah pred zbrano množico 140 ljudi. V četrtek je bila dvorana „Svobode“ zopet prenapolnjena. Okoli 200 solarjev je z zanimanjem poslušalo predavanje dr. Živca o higieni telesa in o obrambi pred

nalezljivimi boleznimi. Tudi v Kovorju je bilo dosti zanimanja za zdravstveno predavanje dr. Martinčiča o raku.

Res je škoda, da v petek zelo zanimivo in koristno predavanje tov. Krajgerjeve o nalogah in ciljih Rdečega križa ni bilo dobro obiskano. Krivda leži predvsem na mladinski organizaciji, ki je obljubila organizacijo obiska v vajenski šoli (predavanje je bilo namenjeno predvsem mladini). Kaže, da se nekateri voditelji mladinskih organizacij zadovoljijo samo z obljubami, toda ali ne vedo, da obljuba dela dolg? S svetilko v roki si moral med 40 poslušalci iskati kakšnega mladince ali mladanko, a našel si ga težko. Dovolj žalostno! Istega dne je dr. Martinčič razveselil okoli 40 Podljudbelčanov z dobrim zdravstvenim predavanjem.

Za zaključek na splošno zelo uspelega in dobro organiziranega tedna RK sta gaislska organizacija in PAZ imeli skupen nastop.

Skupščina socialnega zavarovanja je pričela z delom

Prva seja skupščine Okrajnega zavoda za socialno zavarovanje v Kranju, podružnice v Trziču je pokazala, da je v Trziču dosti problemov v zvezi z našim zdravstvom in socialnim zavarovanjem.

Največji zdravstveni problem je pomanjkljiva zdravstvena služba. Nujno bi potrebovali še enega zdravnika za splošne bolezni in enega stomatologa. Zelo dobro bi bilo, ako bi uspeli dobiti v Trziču enkrat tedensko rentgenologa (ko bomo dobili rentgenski aparat) ter okulista. Saj nastajajo visoki finančni izdatki (potni stroški) prav zaradi pošiljanja bolnikov na pregled k specialistom, rentgenologom ali okulistom v Kranj ali celo v Ljubljano. Poleg tega seveda tudi ljudje ne bi tako dolgo čakali na očala. Čimprej bo treba opremiti še eno ordinacijo, predvsem pa otroško, saj ne bi smeli dopustiti, da se otroci in odrasli gnetejo v isti čakalnici. Zaradi prezaposlenosti zdravnika le-ta ne more tako natančno preiskati večkrat samo namišljenega bolnika, ki potem dobljeni recept prav lahko proda kakšni osebi, ki nima pravice do socialnega zavarovanja. Zdravila se bodo morala izdajati v manjših količinah, saj večkrat ostanejo doma neizrabljena in se potem pokvarijo.

Razpis novih delovnih mest pri Obč. LO

Komisija za volitve in imenovanja pri občinskem ljudskem odboru v Trziču razpisuje na podlagi 40. člena splošnega zakona o ureditvi občin in okrajev (Uradni list FLRJ št. 26/55) natečaj za naslednja delovna mesta pri občinskem ljudskem odboru:

1. Pravni referent v oddelku za gospodarstvo. — Pogoji: pravna fakulteta, 5 let strokovne prakse, od tega 3 leta v gospodarstvu.

2. Stenodaktilograf. — Pogoji: srednja strokovna izobrazba ali dve leti administrativne šole oziroma višji administrativni tečaj in znanje stenografije za namizno debatno stenografa in strojepisca I. b razreda.

3. Administrativna moč. — Pogoji: dve leti administrativne šole ali administrativni tečaj in dve leti pisarniške službe.

4. Davčni izterjevalec. — Pogoji: nižja strokovna izobrazba.

Plača, po uredbi o državnih uslužbenicah in dopolnilna plača po odloku občinskega ljudskega odbora v Trziču.

Prošnje z življenjepisom je poslati ali osebno dpostaviti občinskemu ljudskemu odboru v Trziču do 25. 5. 1956.

Clani ljudskega odbora 3. kvarta se zavedajo svojih dolžnosti do volivcev, saj so njihove predloge že osvojili. Tako so že popravili okvare na vodovodni napeljavni v osnovni šoli, odkoder je voda zamakala steno sosednje hiše.

Ce bodo tudi prihodnji sestanki tako obiskani in dobro pripravljani, smo prepričani, da se bodo začeli volivci zanimati tudi za splošnejše probleme in se bodo aktivno udeleževali njihovega reševanja.

Novo poznanstvo

Kdor hoče biti dober turistični delavec, mora tudi sam mnogo potovati, spoznavati še nepoznane turistične kraje, ogledati si v njih turistične naprave in sklepati poznanstva s turističnimi delavci drugod. Zato priredi naše Turistično društvo za svoje vodilne funkcionarje in ostale tržiške turistične interese po možnosti vsako leto po eno potovanje, vsakokrat v nov predel naše ožje domovine.

Letos smo dva dneva posvetili spoznavanju Dolenjske, Bele krajine in Stajerske, kolikor je v prejšnjih letih še nismo prepotovali. V soboto, 12. maja nas je avtobus SAP v zgodnjih jutranjih urah potegnil najprej na Polževo pri Višnji gori, kjer je bila že v desetletju pred vojno zgrajena zimskošportna postojanka, ki pa je med vojno pogorela. Danes je tu krasen nov hotel. Od tod smo po okrepčilu krenili na Muljavo, se ustavili v Jurčičevi rojstni hiši, nato pa nadaljevali pot po dolini Krke mimo Žužemberka in Soteske v Dolenjske toplice. Seveda smo hoteli tu tudi sami okusiti blagodat kopeli v zdravilni vodi. Dolgo tako ne zdržiš v njej in smo s kopanjem in ogledom zdravilišča hitro opravili, tako da smo še pravi čas prispeli preko Crmošnjic v Črnomelj. Tu smo med opoldanskim odmorom prvič navezali stike z belokranjskimi turističnimi delavci, popoldne pa smo si ogledali tod še tovarno Belsad. Drugi postanek to popoldne je bil v Metliki. Izkoristili smo ga za ogled Belokranjskega muzeja ter — seveda, saj smo v Beli krajini! — tudi za pokušnjo belokranjsca v zadržni kleti.

Zvečerilo se je že, ko smo se po lepi vožnji čez Gorjance ustavili v Novem mestu. Tu so nas že pričakovali turistični delavci Novega mesta, ki so nam najprej razkazali obnovljeno mesto in lepo urejeni muzej, nato pa nas popeljali v Smarješke toplice. Čeprav smo bili že utrujeni, smo se še dolgo zadržali z njimi v razgovoru, preden smo se razmestili po hotelskih sobah in odšli spat.

Zbudili smo se v lepo nedeljsko jutro in spet zasedli avtobus. Pot nas je vodila dopoldne v Pletenje, kjer smo imeli priložnost, da si ogledamo tamkajšnje karstno tuzijo. Še ogled muzeja v Brežicah in kratak odskok v Čateške toplice, pa smo kmalu nato že na Bizeljskem. Opoldanski počitek je bil pri Ferku Sekoranji v Zg. Sušici. Popoldne smo obiskali rojstni dom našega maršala Tita v Kumrovcu, ki je danes muzej trde mladosti in žilavega revolucionarnega boja največjega sinu jugoslovanskih narodov. Vasica se naglo razvija v turistični kraj z lepim hotelom in drugimi modernimi zgradbami.

K Celjanom, katerih gostje smo bili že drugič, nas je pot vodila čez Kozjansko, po poti slavne XIV. divizije. Tokrat so nas Celjani povabili v svojo turistično postojanko „Mlinarjev Janez“ v Teharjih. Vezi s Celjani so še posebno praprčne, zato se tudi tokrat kar nismo mogli ločiti od njih. Se dobro, da je cesta iz Celja domov tako odlična, sicer bi bili še ob tistih nekaj uric spanja, kolikor smo jih imeli v ponedeljek zjutraj še na razpolago, preden je bilo treba začeti spet naš delovni dan.

Začeli smo spet svoj delovni dan, toda vtisi s potovanja bodo ostali še dolgo v nas. Pa ne samo vtisi. Vsaj nekaj tega, kar smo na poti videli, bomo morali na vsak način prenesti tudi v naš Trzič.

Kaže, da se bo stanje v zdravstveni službi izboljšalo šele, ko bodo doštudirali sledeči zdravstveni delavci, ki jih občinski ljudski odbor štipendira: 2 zdravnika-stomatologa, 1 zdravnik splošne prakse, 2 višji medicinski sestri, 1 sanitarni tehnik in 1 bolničarka.

Tudi naša zobna ambulanta še zdaj ne ustreza potrebam po zdravljenju, na splošno slabih tržiških zob (voda). Mogoče bo ta problem vsaj delno rešen, ko bo dobil Trzič od UNICEFA obljubljen opremo za zobno ambulanto za šolsko in predšolsko mladino.

V tovarnah in podjetjih se posveča vse premajhna pozornost higienski tehniki zaščiti. Potrebna bo mnogo večja povezava med obratnimi tehnikami in referentom higienske tehnike zaščite v Kranju, prav tako pa tudi povezava med člani skupščine in volivci. Dobro bi bilo, ako bi člani skupščine večkrat poročali svojim volivcem, kaj ukrenejo za nje na področju socialnega zavarovanja.

Volivci v III. kvartu

V aprilu je bil zbor volivcev tudi v tretjem kvartu. Ker je bil tu doslej največkrat zelo slab obisk, je bil v osnovni šoli. Volivci pa so se vabilu odzvali v takem številu, da je bila zanje tudi največja učilnica premajhna. Tov. Brejc je navzočim pojasnil družbeni načrt, nakar se je razvil živahen razgovor. Mnogo so govorili o vzdrževanju stavb ljudskega premoženja in o vzdrževanju snage. Ugotavljali so, da se okvare na stavbah in v stanovanjih prepočasno popravljajo, vsled česar se škoda iz dneva v dan večja. Da dobi hišni svet za popravilo potrebno nakazilo, in da podjetje najde čas, da se popravilo izvrši, traja večsah mesece in mesece. Mnogi so bili mnenja, naj bi hišni sveti sami oskrbeli material za popravila in našli obrtnika, ki bi mogel delo hitreje in dobro izvršiti. Tako bi se vsa manjša popravila izvršila sproti, v manjšini stroški in bi se stavbe obvarovale pred večjimi okvarami. Morda bi bilo dobro, da uprava stanovanjske skupnosti skliče posvet s predsedniki hišnih svetov in bi se o vseh takih in podobnih problemih, ki se pojavljajo pri upravljanju teh zgradb, pogovorili.

Umesten je bil tudi predlog, da je treba v Trziču urediti odvažanje smeti in določiti za to potreben prostor.

Volivci so se zanimali, kakšno se bo izkoriščal stanovanjski sklad in kako bo z združno gradnjo stanovanjskih hiš. Vendar odborniki občinskega ljudskega odbora o tem niso mogli dati točnih pojasnil.

Prof. Simon Milač

Lešani nekdanj in danes

Lešanska šola

(Nadaljevanje)

Med tem časom so iskali prostor za gradnjo novega šolskega poslopja. 1893 so ga našli na svetu Antona Bohinca „Pod hramom“. Toda to namero so izmenj z neznanih vzrokov opustili in pomejše našli prikladnejši prostor na Kroparjevi njivi nasproti Maternika sredi vasi.

Stavbo so začeli graditi leta 1894. Deloma se je to vršilo s tlako vaščanov. Dograjena je bila 1895, tako da se je v jeseni že lahko v novi stavbi začel pouk. Dela so stala ca 3.000 goldinarjev. Deželna vlada je prispevala k tem stroškom 800 goldinarjev.

Sola je bila enorazredna z oddelki za dopoldanski in popoldanski pouk. V poslopju je bilo urejeno učiteljsko družinsko stanovanje. Okrog poslopja pa je bil ograjen velik šolski vrt (zelenjadni in sadni).

V jeseni 1895 je prišel v Leše kot začasni učitelj Valentin Clemente, doma v sosednjem Ljubnem. Z njim sta se vselili v novo stanovanje tudi njegova mati in sestra. Samo dve leti so se zadržali tu. Učitelj je bil prestavljen v Tržič, ženski sta se pa vrnila v Ljubno.

Ob začetku novega šolskega leta v jeseni 1897 so Leše dobile prvega defenitivnega učitelja. Prišel je sam Julij Slapšak iz Trebeljvega na Dolenjskem. Slapšak je bil plodovit mladinski pisatelj (pod imenom Mišjakov Julče) in vnet pospeševatelj gasilstva. Na njegovo pobudo je bilo tudi v Lešah osnovano gasilsko društvo in sezidan gasilski dom. 10. avgusta 1902 je odšel za šolskega upravitelja v Vodice.

Njegov naslednik je bil Ignacij Labernik. Prišel je iz Bohinjske Srednje vase. Bil je strog učitelj. Staršem je dajal

Nisa pozabili name

Deset tednov poteka, odkar ležim bolan doma, trpim namreč za ishijasom. Bil sem zaposlen v tovarni obutve „Petko“ polnih 31 let. Sedaj, ko ležim bolan, sem prejel od socialnega zavoda odločbo za starostno pokojnino.

Mislil sem, da bom sedaj ostal pozabljen od tovarišev iz tovarne, s katerimi smo bili vedno skupatji. A glej, presenečen sem bil prvič 10. aprila, ko so me poselili obratovodja, IV. obrata, tov. Legat Alojz, in mojstra Tine Bodlaj in Leopold Bizjak, zanimali so se za moje zdravstveno stanje in želeli so mi skorajšnjega okrevanja in obljubili, da me bodo še obiskali, če se kmalu ne pozdravim.

Mnogo zahvale sem dolžan tudi g. dr. Martinčiču, ki si zelo prizadeva in me obiskuje na domu, da mi lajša bolečine.

Drugič sem bil pnesenečen dne 28. aprila, ko sta me obiskala po sindikalni liniji tov. Franc in tov. Tilka Gramčeva, želela mi skorajšnjega okrevanja in mi izročila darilo sindikalne podružnice za naš največji delavski praznik — 1. maj. Zato se jima tem potom najlepše zahvaljujem za obisk in darilo.

Naj tudi druge tovarne in sindikalne podružnice posnemajo zgled naše sindikalne podružnice in naj se spominjajo svojih dolgotrajnih bolnikov!

Tako bo vsak bolnik-upokojenec lahko ugotovil, da ni ostal pozabljen od svojih tovarišev, s katerimi je delal za dobrobit delavskega razreda.

Vevar Jože

rad vzgojne nasvete. Iz Leš je odšel 1909 na vajensko šolo na Rakovniku v Ljubljani. Bil je moj učitelj in s toplo hvaležnostjo se ga spominjam, ker mi je utrl pot do nadaljnje izobrazbe.

Na izpraznjeno mesto je prišla prva ženska učna moč. Za čas od 1909—1911 je prevzela šolo učiteljica Amalija Poljanec iz Ljubljane. Imela je energičen nastop v šoli in zunaj. V Lešah je zapustila lepe spomine.

Njena naslednica od 1911—1914 je bila Terezija Vranič. S seboj je privedla tudi mater. Bili sta tako skromni, da sta ostali Lešanom skoro nepoznani. Pred izbruhom prve svetovne vojne je Vraničeva Leše zamenjala z Bohinjsko Belo.

Pred začetkom novega šolskega leta 1914 je bil postavljen za učitelja v Lešah Avgust Minkuš. Ker pa je zaradi izbruha vojne bil vpoklican, ga je 1914—1915 nadomestoval učitelj Alojz Bulovec iz Begunj. Ko pa je bil 1915 tudi ta mobiliziran, je prišla iz Sorice lešansko mladino učiti skromna in vestna učiteljica Josipa Grom. Lešani so jo imeli radi, njeni učenci se je še danes s hvaležnostjo spominjajo. V letu 1916—1917 je bila v Lešah učiteljica Marija Kaštelic.

V jeseni 1917 se je naselil v Lešah kot učitelj Jožef Gorišek. On je tu dočkal razpad črnozlate habsburške monarhije in nastanek narodne države Slovencev, Hrvatov in Srbov. V šolskem letu 1919—1920 je imel študijski dopust in napravil izpit za učitelja na meščanski šoli. Tačas je provizorično poučeval domači župnik Matej Ahačič.

Ker se učitelj Gorišek ni več vrnil v Leše, je učiteljsko mesto prevzel Ivan Lahajnar (1920—1926), za njim pa domačin Janez Zupan (1926—1928). Ljudce so ga sprejeli z odprtimi rokami, vendar se je tudi nad njim uresničil ljudski pregovor: Nemo propheta in patria.

Njemu je sledil Srečko Kristan (1928—1938). Energično je zagrabil v šoli in izven nje. Med mladino je uvedel red in disciplino. Bil je strog in uraden. Kot občinski tajnik je zaradi službenega zadržanja naletel pri nekaterih na nerazumevanje in nasprotovanje v dobi dvorske diktature. Bil je eden najbolj zaslužnih šolnikov v Lešah.

Še nekaj podatkov o turizmu

Turistični toki so obrnjeni pretežno proti jugu, teh je 55% in samo 12% proti severu, ostali so obrnjeni proti vzhodu, odn. zahodu. Če razdelimo Evropo v področje, potem ločimo lahko 4 področja:

1. Severno področje so države kot Švedska, Norveška, Nizozemska, pri katerih je značilna redka naseljenost in visok narodni dohodek. 12% imajo receptivnega turizma, 16% iniciativnega turizma, kar pomeni, da iz teh držav potuje več turistov v inozemstvo kot jih prihaja v te države.

2. Zahodno področje. Velika Britanija in Francija so države z visokim narodnim dohodkom in gosto naseljenostjo. 23% turistov potuje v inozemstvo, prihaja pa jih v te države 24%.

3. Južno področje so Italija, Jugoslavija, Grčija in Turčija. Karakteristična mediteranska klima, stara kultura, redka naseljenost in nizek narodni dohodek. 25% turistov potuje v inozemstvo, prihaja pa 32% turistov iz drugih držav.

4. Centralno področje, Nemčija, Svica, Avstrija z gosto naseljenimi predeli in visokim narodnim dohodkom. 24% turistov potuje v inozemstvo in samo 12% jih prihaja v te države.

Navedeni podatki so ogledalo turizma v Evropi. Naravno je, da si tudi naša država čedalje bolj prizadeva krepiiti turizem, saj ima vse pogoje za čim bohotnejši njegov razvoj.

Mira Hiršel:

Naš otrok je živčen

Pri živčnem otroku moramo paziti tudi na higieno kože. Konci živcev, ki so v koži, so namreč po živčnih vlaknih povezani z možganskimi centri. Priporočljivo je kopanje v zmerno topli vodi in masiranje z vlažo brisačo, kar zelo pomirjevalno vpliva na živce in jih utrjuje. Za živčne otroke so zelo koristne tudi zračne kopeli (igra otrok na čistem zraku samo v kopalni obleki). Tako se kopljejo otroci pri primerni toploti vse poletje. Sončne kopeli so zelo zdrave, a tudi ne brez nevarnosti. Začno se s sončenjem samo 4 minute (na vsaki strani po eno minuto — sprednji, zadnji, levi in desni del telesa). Otrok se lahko sonči brez prenehanja do 40 minut (na vsaki strani telesa ne več kot deset minut). Kakor hitro pa opazimo, da kopanje na zraku ali v vodi živčnemu otroku ne prija, ga pošljemo v senco.

Izrednega pomena pri vzgoji živčnih otrok je pravilno menjavanje zaposlitve in odmora. Zelo mnogo greše tisti starši, ki zahtevajo, da se otrok mora učiti to, česar ne zmore. Se posebej pa mora nadzorovati zdravnik delovanje živčnega sistema pri živčnem otroku, ki je tudi duševno zaostal. Po duševnem delu naj se otrok dobro spočije na svežem zraku.

Dobro spanje je najboljši dokaz zdravja. Takrat, ko človek spi, se odpočije v prvi vrsti hrbtnični mozeg. Predpogoji dobrega spanja so: zdrava soba, udobna postelja, spanje v temi, ne pri luči, mir in leganje ter vstajanje vsak dan ob istem času. Dolgoštev spanja je odvisna od človekove starosti. Otroci do 3 let morajo spati 15 ur dnevno, do 6 let po 12 ur in otroci do 12 let pa 9 ur dnevno. Nujno je, da spe otroci, ki še ne hodijo v šolo, tudi podnevi (po kosilu). Pred spanjem naj se ne igrajo preveč bučnih iger. Če pa so ti naši otroci živčni, navadno zelo nemirno spe. Pomagali jim bomo tako, da jih bomo kopali v zmerno topli vodi, umili jim bomo morda samo noge in jih čvrsto zdrgnili po telesu izmenoma s suho in vlažno brisačo.

Kot pri vseh otrocih, moramo še bolj pri teh z živčnimi motnjami paziti na to, da se držimo določenega dnevnega reda za hranjenje, igranje, šolsko delo in počitek. V času otrokovega dela, kakor tudi odmora, bi moralo biti družinsko okolje mirno in vedro. Nesporazumno življenje otrokovi domači in nepravilni pedagoški postopki napram otroku znatno povečujejo živčne motnje. Zavedati se moramo, da so živčne bolezni pri otrocih zelo razširjene. Otrok je zelo občutljivo bitje in dostopen vsem dobrim in slabim vplivom. Ne čudimo se preveč, če opazimo pri otroku bolesterne spremembe, češ, saj je otrok, kako pa more imeti živčne motnje. Morda so temu vzrok že otrokovi starši, ki se ne znajo obvladati, ker so sami živčni. Poglejmo našega otroka in presodimo:

1. Ali je morda naš otrok preveč ljubosumen na svoje brate in sestre?

2. Ali se pri igri ne zna tovariško igrati in je vedno nekaj posebnega med tovariši istih let?

3. Ali se v šoli ne more vživeti morda ravno zato, ker je edinček?

4. Ali ima otrok polbrata, polsestre, maceho ali očima in se zato čuti zapostavljenega? Postaja trmast in okruten.

5. Morda je otrok celo ljubosumen na svojega očeta, ki ima rad mater, ali obratno? Enega od staršev do zasovražil in to tudi javno pokazal.

Ne tolažimo se s tem, češ, vse te nevesčnosti bodo prešle! Poskusimo najprej odstraniti otroku kamen spotike, ako pa tega ne moremo se čimprej obrnimo na strokovnjaka v vzgojni posvetovalnici.

In otrok nam bo nekoč hvaležen.

Prof. S. Milač:

Lešani med okupacijo

Slovence so večkrat v zgodovini zadele hude nesreče, na pr. turški vpadi, borbe Celjanov s Habsburžani, napad Benečanov, francoske vojne. A nikdar se niso znašli v tako hudem položaju kakor v dobi nemške okupacije (1941—1945). Ne samo meščani, tudi podeželsko ljudstvo je trpelo, hudo trpelo pred podivjanostjo nemške soldateske in grozodejstvi okupatorske uprave.

Nemci so prišli in zasedli naše kraje z določenim namenom. Uničiti narodno zavest Slovencev in iztrebiti slovenski živelj do Sotle in obrežij Jadrana, to je bil cilj, ki so ga Nemci zasledovali. ež davno pred vpadom na našo zemljo so izdelali načrt v Celovcu in Gradcu, ga sankcionirali v Berlinu in se ga držali prav do zadnjega. Hitlerjevo naročilo gaulajterju: »Mach mir Oberkrain (Steiermark) wieder deutsch!« (Naredi mi Gorenjsko (Štajersko) spet nemško!), niso bile prazne besede.

Takoj od početka so vrgli med ljudstvo lažno krilatico, da smo Gorenjci pravzaprav poslovenjeni Nemci. Sola in duhovščina nas je poslovenila. Zato proč s tem dvema činiteljema!

Kar je bilo pri nas lepega, zdravega, prikupnega (na pr. snažne hiše, umiti in počesani otroci, veseli rdečelasi otroci), je bilo po njihovem znak nordijske rase. Nekateri od davnine ohranjeni kriimki, kakor Cotelj, Svab, Papler, Pohar so Nemcem služili za trditve, da se tudi po Lešanih pretaka nemška kri.

Pozneje so s posebnim predpisom prepovedali rabiti slovenska imena in priimke. V posebnem uradnem listu je izšel seznam novovpeljanih imen.

Med prvimi ukrepi na zasedenem ozemlju so Nemci izvedli zamenjavo denarja. Jugoslovanski dinar, ki je ob času zasedbe na borzah notiral 16—17, so Nemci enostavno zamenjali za okroglo vsoto 20 din za 1 RM. To je bila prva velika in javna tatvina našega ljudskega premoženja. Treba pa je bilo oddati tudi vse vrednostne papirje, vse hranilne knjižice in vsa tuja valuta.

Potem so pa začeli z registracijo vsega prebivalstva. Vsak se je moral na določeni

dan javiti komisiji. Vsakega so vpisali v poseben spisek in zahtevali vse mogoče podatke. Na seznamu je bilo 5 rubrik in vsakdo je bil uvrščen v eno izmed njih. Po tej klasifikaciji je bilo odločeno, ali dotični ostane so ga Nemci zasledovali. Ze davno pred stalno ali začasno na svojem mestu, ali ga preselijo. Razumljivo je, da je za selitev prvi prišel na vrsto župnik Klemenčič. Dlje so vzeli družino Joža Kersnika (Zgornji mlinar) in jo preselili v Srbijo. Kdo je na to vplival in kakšen vzrok je bil tu dan, nistem mogel dognati. Po osvoboditvi se je vsa družina vrnila na svoj dom, kjer je gospodar zaradi izčrpanosti kmalu umrl.

Kar zadeva občino, Nemci niso uvedli nobene spremembe. Leše so tudi nadalje ostale v sklopu občine Brezje. Tam je bil nemški župan, tam tudi prehranjevalni urad. Na tem uradu so dajali tobačne in živilske karte. Ravno tako so tu izstavljali dobavnice (Bezugsscheine) za obleko, perilo, blago, čevlje, usnje in še nekatere druge predmete.

Nemci so začeli uvajati po našem ozemlju svoje organizacije: NSDAP (Nationalsozialistische deutsche Arbeiterpartei = nacionalno-socialistična delavska stranka), KVB (Kärntner Volksbund = koroška ljudska zveza), WHW (Winterhilfswerk = zimsko pomoč), FSA (Fürsorgeamt = skrbstveni urad), HJ (Hitlerjugend = Hitlerjeva mladina), WM (Wehrmannschaft = brambovstvo).

Pripadnikov nac. soc. stranke v Lešah med domačini ni bilo. Verjetno so ji pripadali le nekateri orožniki in morda obe učiteljici, ki sta bili sem poslani.

V koroško ljudsko zvezo je pa bilo vse prebivalstvo vpisano. Razumljivo je to, ker je bil nemški pritisk zelo močan in so se ljudje bali. Glavna naloga koroške zveze je bila ponemčevalna. V ta namen so razpečavali nemške knjige in časopise, prirejali jezikovne tečaje po mestih in vaseh, po tovarnah in obrtnih delavnicah. Pripadniki koroške ljudske zveze so dobili nemško državljanstvo do preklica. To je bila največja neumnost, a ustvarila jo je nemška nadutost.

Na Hitlerjev rojstni dan, 21. aprila 1941 je neki višji nemški častnik v Trziču imel

na zbrano oboroženo silo govor, v katerem je poudaril dobesedno: »Nismo sem prišli kot zavojevalci, ne kot podjarmljevalci, ampak kot osvoboditelji«. To so bile prazne, hinavske besede. Saj jih demantira vsa štiri-letna zgodovina okupacije naših krajev. (Nadaljevanje sledi)

„Mladost pred sodiščem“ na trziškem odru

DPD „Svodoba“ v Trziču je za prvomajске praznike postavilo na oder dramo Hansa Thiemayerja „Mladost pred sodiščem“. Predstava je v režiji Jelke Zagarjeve v celoti uspela. Čeprav je bila odrska oprema skromna, je delo po zaslugi igralcev resnično zaživelo pred očmi gledalcev. Med igralci je dosegla posebno pozornost Tea Mozeličeva v vlogi Ane Daalders. Lahko rečemo, da je to doslej njena najbolj uspela vloga in želimo, da bi jo še večkrat videli na odru. K resničnemu doživetju so pripomogle tudi vsi ostali igralci. Posebne kreacije Mare Smoletove v vlogi matere, Jelke Zagarjeve v vlogi gospodične Hegendorst, Jožeta Rakovca v vlogi očeta in Jožeta Ahačiča v vlogi Pieta van Doorna bodo ostale publiko še dolgo v spominu. Prav tako je presenetila tudi doživeta igra Lojzeta Zavelcine, ki je kot Gerard Nickert debutiral v prvi vlogi resnega značaja. Čeprav je maloštevilna publika potrdila nezanimanje trziškega prebivalstva za dramatično, vendar je uprizoritev pomemben dogodek v trziškem kulturnem življenju.

Ob praznovanju 80-letnice rojstva Ivana Cankarja je doživela drama svojo tretjo uprizoritev. Z njo, z uvodnim nagovorom prof. Slave Rakovčeve ter recitacijama Karla Smoleta in prof. Milana Batiste je Trzič dostojno proslavil spomin velikega pisatelja, prvoborca slovenskega proletariata. M. B.

Tekmovanje za najboljše avto-moto društvo v Sloveniji

Kdo je v Trziču pred vojno mislil o ustanovitvi Avto-moto društva? Trzič je bil za kaj takega v tistih časih gluha. Vsak si je mislil, čemu še to, saj za delovnega človeka tako, ni motorja in avta in izletov za spoznavanje lepote naše domovine.

Vsebinsko mnogo drugačna društva so obstajala takrat v Ljubljani (Hirša in Hermes), v Kranju pa I. gorenjski moto-klub, potem pa je bilo v Sloveniji kar konec z njimi. Največ tradicij v tem športu imajo seveda Hrvati, ki so ustanovili I. hrvatski moto-klub v Zagrebu l. 1906 in letos praznujejo skupno z nami največji jubilej motorizacije. Oni praznujejo 50-letnico ustanovitve prvega moto društva v Jugoslaviji, Trzičani pa 30-letnico prve motoristične športne prireditve v Jugoslaviji.

Po vojni je ljudska oblast dala široko možnost udejstvovanja moto-športa. Tako je v Trziču na osnovi tradicij ljubeljskega vrveža prišlo l. 1947 do ustanovitve moto-krožka. Trzičani so pred ustanovitvijo samostojnega krožka le od strani gledali motoriste, kajti organizirati „Ljubelj“, to je bilo za Trzič preveč. Zgodovina ljubeljskih dirk ne omenja niti enega Trzičana, ki bi sodeloval pri organiziranju predvojnih dirk. Samo, kot tekmovalce se omenja tedanji Trzičan „Lešiči Kranjec“, Ludvik Starič, ki bo

tudi letos ob tem velikem jubileju pokazal, kaj zmore. Kot že omenjeno, je prišlo do ustanovitve Avto-moto krožka v l. 1947, ki je spadal pod AMD v Kranju. Težak je bil začetek in nekaj novega za Trzič.

Sedaj je med osnovnimi sredstvi društva opaziti 2 tovorna avtomobila, 1 osebni avto, 2 terenska avtomobila, dalje 1 šolski motor in 5 tekmovalnih motorjev.

V ponos trziškim občanom pa je dejstvo, da je društvo že 2 leti prvo Avto-moto društvo v Sloveniji in da je v tekmovalstvu za najboljše društvo v Sloveniji v l. 1954 dobilo prvo mesto in kot prvo nagrado tekmovalni motor DKW 125 cm. Ta motor je podarilo zastopstvo tovarne DKW Avto-moto zvezi Slovenije. Tudi v l. 1955 je društvo ostalo na vrhu lestvice od 78 društev v Sloveniji in prejelo za nagrado zlato medaljo, kljub temu, da imajo Maribor, Ljubljana, Celje, Kranj vse večje materialne pogoje.

Tudi v l. 1956 se pripravlja v Trziču v tej organizaciji nekaj večjega. Seveda bo letos prvo mesto težje obdržati, kajti tudi ostala društva so se zagrizla v tekmovalstvo z vso vnemo in ne bodo hotela dopustiti, da bi Trzič tretjič dokazal tem večjim društvom, da je najboljši v LRS.

Zavedamo se torej ostre borbe, ki se bo vodila za prvo avto-moto društvo v Sloveniji. Z velikim optimizmom gledamo na to tekmovalstvo, toda poudarjamo, da v tem tekmovalstvu ne bo smelo tekmovali samo društvo, temveč bo moral sodelovati celotni Trzič.

Vprašajmo se, kako naj pomagamo Avto-moto društvu v tem tekmovalstvu, kako naj sodelujemo?

Društvo bo izdelalo vsak mesec načrt dela za ves mesec za vse vrste dejavnosti v okviru društva.

Vse prireditve, pionirske tekme, veselice, predavanja, kinopredstave, izleti naj bodo polnoštevilno obiskani, dalje sodelujte pri organizacijah, dajajte sugestije, kaj naj bi se napravilo itd.

Včlanite se v društvo, ker moramo, če mislimo uspešno tekmovali, sedanje število članov podvojiti ali potrojiti. Zato bodo po podjetjih, po vaseh, po kvartih poverjeniki sprejemali nove člane. Sodelujte z nami! Naj bi vsaka trziška družina postala član društva! Letna članarina je minimalna in znaša 120 din, letna članarina 30 dn. Društvo bo v kratkem odprlo društvene prostore, v katerih si bo vsakdo lahko ogledal tehnične knjige, revije, prospekte raznih firm, turistične prospekte itd. Ti prostor naj bi postali žarišče dela in prostor za shajanje vseh članov in simpatizerjev.

Prosimo, da razmišljate o tekmovalstvu ves Trzič in nam da predloge, v čem naj bi tekmovali in kako bi Trzič nabral čimveč točk, da bi se uvrstil zopet na prvo mesto Avto-moto društev v Sloveniji.

F. G.

Če dni po športnih terenih

SMUČANJE

Mednarodno tekmovanje na Zelenici

Letošnje mednarodno smučarsko tekmovanje na Zelenici je bilo že sedmo po vrsti. To tekmovanje je bilo obenem tekmovanje za naslov prvaka Slovenije v veleslalomu.

Doslej so na tem tekmovanju imeli največ uspeha Tržičani. Ko so leta 1950 pričeli s tem tradicionalnim tekmovanjem, je med posamezniki na splošno presenečenje zmagal Alfred Aman. V moštvenem tekmovanju pa moštvo Skizunft iz Celovca. Naslednje leto pa je bil uspešen Matevž Lukanc, ki je bil takrat v formi. Pa tudi kot moštvo so bili Tržičani najuspešnejši.

Leta 1952 pa se je na Zelenici pojavil sedanji trikratni olimpijski zmagovalc, Toni Seiler, ki je že kot 17-letni mladenci prav z lahkoto zmagal. Pa tudi njegov klub SK Kitzbühel v moštvenem tekmovanju ni imel konkurence.

Leta 1953 pa je prineslo Tinetu Muleju že dolgo zaželeno zmago na njegovi zibelki smučanja, priljubljeni Zelenici. V moštvenem tekmovanju pa je SK Ljubelj že drugič triumfirala. Za leto 1954 je postal zmagovalc Jože Kunšič, ki takrat prav gotovo ni mislil, da bo ravno čez dve leti na državnem prvenstvu na Zelenici najuspešnejši tekmovalc. V moštvenem tekmovanju je moštvo Enotnost iz Ljubljane z osvojitvijo prvega mesta poskrbelo za majhno presenečenje. Lansko leto je tekmovanje na Zelenici prineslo zmago še enemu mlademu tekmovalcu, Petru Kržajzu, ki je z osvojitvijo prvega mesta postal kandidat za stalnega člana državne reprezentance. Tržičani kot moštvo pa so že tretjič slavili svojo zmago.

Toda v mednarodnem smučarskem tekmovanju tržiški organizatorji zadnji dve leti res niso imeli sreče. Letos so jim dež, sneg in megla zopet pokvarili ves užitek pri občudovanju lepote smučarskega športa in sploh naše Zelenice. Proga je bila zaradi pomanjkanja snega in, ker je bil sneg poleg tega še slab (premehak), dolga samo 1200 m. Vsem, ki so startali, je bilo takoj znano, da bodo le vozači s prvimi startnimi številkami lahko tekmovali za najboljša mesta. In res. Le za prvih petnajst tekmovalcev je bila proga še nekako v redu. Toda zadnji so vozili po pravih "ridah", po skalah in celo po travi. Res, velik smučar bi moral biti, da bi se potem še lahko plasiral med prvo desetorico. Letos so Tržičani ponovno dokazali, da so najboljši smučarji v državi, skoraj vsi med njimi. Saj jih je bilo kar sedem med prvimi desetimi najboljšimi plasiranih. Pa tudi obe moštvi, I. in II., sta zasedli to mesto. Med posamezniki pa je Ludvik Dornik dokazal, da je edini mladi jugoslovanski tekmovalc (za naše razmere), ki bo lahko še v bodoče uspešno zastopal naš alpski smučarski šport. Lahko rečemo, da imamo nekako pet ali šest zelo enakovrednih tekmovalcev, Dornika, Štefeta, M. Lukanca, Kunšiča, Muleja in Krmelja ter mogoče še Cvenklja. Poleg teh prihajajo vedno bolj v ospredje še mladi tekmovalci kot Peter Kržajz, Žugovitz, Jenko in Lakota, ki kažejo lep napredek. Lep uspeh je tokrat zabeležil tudi Primožič, ki se vztrajno prebija v vrhove smučarskega športa.

Letošnja smučarska sezona je bila vsekar ena najuspešnejših za Tržičane, saj skoraj ni bilo tekmovanja, da se med prvo desetorico ne bi pojavil kakšen tržiški smučar. Vprašanje pa je, ali bodo kdaj to upoštevali pri sestavljanju državne reprezentance. Ni se namreč še zgodilo, da bi od desetih tekmovalcev šlo v inozemstvo pet Tržičanov.

Med ženskami je Zupančičeva še vedno brez konkurence. Lep napredek pa kaže Lenardova iz Ljubljane. Naša predstav-

nica, Vika Ruparjeva je s solidno vožnjo le prikrmarila skozi cilj, tako da moramo tudi to šteti za uspeh, saj so od 12 tekmovalk prišle na cilj samo 4.

Pri mladincih pa si je v letošnji sezoni „monopoliziral“ prvo mesto mladi Jamnik iz Kranja. Naša tekmovalca Stritih in Kralj pa sta zasedla naslednji dve mesti. Z več treninga bi posebno prvi verjetno lahko tudi več dosegel.

NAMIZNI TENIS

Teran prvak pionirjev

V sredo, dne 25. aprila 1956 je bilo v telovadnem domu spomladansko tekmovanje pionirjev za prvaka Tržiča v namiznem tenisu.

Pri večji agitaciji za to tekmovanje tako v gimnaziji kot v osnovni šoli ni bilo to tekmovanje bolj zanimivo, posebno še zato, ker je v Tržiču dosti mladih nadebudnežev, ki imajo veselje do tega športa. Razveseljivo bi bilo tudi, da bi se taka in podobna tekmovanja večkrat odigravala kot do sedaj. Saj so bili pionirji doslej zelo prikrajšani in uspeh tudi ne bi izostal, če bi pogosteje tekmovali.

V sredo je bilo deset tekmovalcev, kar je za športni Tržič zelo malo. Igre so bile zadovoljive in na dokaj zadovoljivi višini. Zmagal je Teran starejši. Njegov mlajši brat Bruno pa je bil drugi, kar je tudi zaslužil, saj je bil mnogo bolj borben kot ostali tekmovalci. Za njima pa so se razvrstili še Meglič, Laibacher in drugi.

Le omogočimo mladini treninge in tekmovanja, pa čeprav le v ožjem okviru Tržiča (zaradi stroškov), treba je, da bo tudi glas o namiznem tenisu Tržiča prišel iz te športne kotle.

AVTO MOTO

Tekmovanje pionirjev

V počastitev delovnega praznika 1. maja je Avto-moto društvo v Tržiču priredilo hitrostne dirke za pionirje s skiroji. Ker je bilo vreme toplo in sončno, je bila udeležba precejšnja. Že v zgodnjih jutranjih urah so pionirji vstajali in si pripravljali skiroje, jih mazali, čistili in na cestah preiskusili svojo zmogljivost, kajti vsak je v svojem srcu mislil, da bo med prvimi. Njihovi obrazi so bili nasmejani, ponosni, ker so bili srečni, da se tudi oni lahko uvrstijo med dirkače, čeprav ne z motornimi vozili, ampak s svojimi preprostimi skiricami. Prireditelj je razporedil dirkače v štiri kategorije in to po starosti:

Za tekmovalce do 5 let starosti je bil start pred Planinskim društvom, od 5 do 7 let pri Dolharju od 7 do 10 let pri Babiču, nad 10 let pa v sredini Cimpra.

Za vse kategorije je bil cilj pred Turističnim društvom.

Vsaka kategorija tekmovalcev je bila prepeljana z jeptom od zbirališča do starta. Tekme so trajale dve uri. Po tekmuhanju je bila razglasitev ocen in bilo od vsake kategorije nagrajenih sedem najboljših vozačev.

V prvi kategoriji so dosegli prva mesta:

1. Meglič Darko, 2. Romih Jana, 3. Globočnik Marjanca, 4. Roblek Jana, 5. Hrast Miro.

STRELJANJE

Začeli so tekmovali

Strelska družina „A. Štefeta Kostje“ v Tržiču je že začela s svojimi rednimi treningi in tekmovanji v streljanju z vojaško puško. To tekmovanje pa se bo v prihodnjih mesecih še povečalo, tako da bo sleherni dan vse območje Pirmanc v bližnji okolici strelišča ogroženo. Upravni odbor strelske družine je čutil za svojo dolžnost, da opozori vse izprehajalce, posebno pa starše nedoraslih otrok, naj se nikar ne zadržujejo v območju strelišča oziroma da opozore na to svoje otroke. Vse ogroženo področje je opremljeno z opozorilnimi deskami in veliko rdečo zastavo. Dolžnost nas vseh je, da nesrečo že vnaprej preprečimo, kar je prav skrb staršev, ki naj imajo stalno pred očmi svoje otroke, izprehajalci pa naj si v takih dneh izberejo druga izprehajališča.

Upravni odbor

Za nova dvacetna gre!

Od zadnje decemberske zmage naših strelcev v Ljubljani nismo o njih, razen o njihovem občnem zboru, ničesar več slišali. „Saj jih več ni ali pa nimajo v zimskem času kaj delati“, bo rekel nepoučen občan. Pa ni tako, le prostora za svojo dejavnost nimajo, kjer bi razvili orožjem na zračni pritisk, v zaprtem prostoru. In ne samo pozimi, tudi poleti bi potrebovali svoj prostor za sobno streljanje, saj se z „zračno“ puško ne da zadovoljivo streljati na odprtem prostoru.

Strelska organizacija pa ima še druge razloge, ki jo ženejo k orožju na zračni pritisk. Kot je znano je strelstvo kljub svoji pomembnosti zelo drag šport. Če ne bi imel v JLA tako močnega zaščitnika, bi gotovo ne mogel živeti ali pa vsaj ne v taki široki obliki ter bi ponovno postal razvedrilo pečice ljudi in ne ljudsko-obrambni šport. Toda z zmanjšanjem

V drugi kategoriji pa so dosegli prva mesta:

1. Lukanc Janez, 2. Perko Janez, 3. Šmifek Janez, 4. Sajnič Zdenko, 5. Vuk Vera.

V tretji kategoriji so dosegli prva mesta:

1. Meglič Dušan, 2. Regajs Miro, 3. Laibacher Janez, 4. Klemenc Janez, 5. Kavčič Vilje.

V četrti kategoriji so dosegli prva mesta:

1. Miklavčič Jože, 2. Teyrovski Rudolf, 3. Rotar Anton, 4. Ošabnik Maks, 5. Kralj Jože.

Skupno je tekmovalo 46 tekmovalcev.

Pred razdelitvijo nagrad je imel tov. sekretar Avto-moto društva na tekmovalce kratek nagovor, v katerem je poudaril, da je zadovoljen z današnjimi dirkami z veliko udeležbo, pogrešal pa je pri tekmovalcih prikolice in avtomobilčke. Omenil je tudi med drugim, da bo AMD v kratkem priredilo dirke s skiroji za pionirje in pionirke. Ob zaključku govora je tov. sekretar izrazil željo, da bi vsa društva, ki so vezana na pionirje, v bodoče sodelovala. Socialistični zvezi se je prireditelj najtopleje zahvalil za prejeti denarni prispevek, ki je bil namenjen za razdelitev nagrad.

Za nova dvorana gee!

svetovne napetosti je tudi naša ljudska skupščina zmanjšala proračun JLA in tako seveda le-ta ni mogla nadaljevati s tako veliko pomočjo strelski organizaciji v vojaškem orožju in municiji. Na zadnji skupščini Strelske zveze Jugoslavije so se zato delegati zelo resno ukvarjali z namero, da se zaradi perečih finančnih težav preusmeri osnovno strelstvo na orožje na zračni pritisk. S tem seveda ni rečeno, da so sedaj strelišča odveč in da se ne bo več streljalo z vojaškim orožjem, pač pa mora biti puška na zračni pritisk osnovna za vzgojo mladine, predvsem šolske, in za množična tekmovanja ter prireditve. Ker obeta domača proizvodnja pušk na zračni pritisk kvalitetne puške po dva do trikrat nižji ceni kot vojaške puške in ker se v ceni močno razlikuje tudi pripadajoče strelivo, se bo kot ostale strelske družine morala tudi naša preusmeriti na streljanje z orožjem na zračni pritisk, ki si ga tako kot mladi, na žele tudi strelci in strelke prav v zimskem času.

Na svojem zadnjem občnem zboru so tudi naši strelci spregovorili o sobnem streljanju ter so se pri tem vprašanju kar dolgo pomudili, vendar ga niso mogli rešiti. Zataknilo se je pri vprašanju prostora. In kako se ne bi, saj vsi vemo, da nimamo praznih prostorov na pretek. V Trziču obstoječi javni prostori so že tako prezasedeni, so pa tudi neprimerni in ne ustrezajo strelskim pogojem.

Občni zbor je enoglasno aplavdiral predlogu, da bi se bivša dvorana stare „Svobode“ ponovno preuredila za javno uporabo. Dvorana se sedaj sicer uporablja za provizorno stanovanje, vendar se bo še vedno bolj večala potreba po še eni dvorani v Trziču. Če bi se dala ta dvorana v uporabo strelski družini, bi tako družba največ prispevala k razvoju strelstva, kar v tem času lahko stori. Strelci bi si tu lahko uredili sodobno sobno strelišče, ki ga res nujno potrebujejo, če hočejo sploh kdaj pričeti s sistematičnim vadenjem državljanov v streljanju. Za to važno nalogo pa niso odgovorni samo strelci, temveč vsa družba, predvsem pa oblastni organi ter politične organizacije, kajti imeti moramo v vidu važnost in vlogo športa v današnjem družbenem razvoju. Da bi bil napredek strelstva v bodoče čim smotrnejši, je nujno, da državna, predvsem, pa družbena pomoč, najsi bo v moralni ali materialni obliki, močno podpre to zamisel. Prav gotovo pa bodo odobravalni gornji načrt vsi stari trziški revolucionarji in pa tisti, ki so pod okriljem takratne trziške „Svobode“ preživeli nešteto ur svoje mladosti v tej dvorani, kjer so si utrjevali svoje revolucionarne vrste v boju za delavske pravice.

In končno, ponovno prenovljena dvorana bivšega društva „Svoboda“ bi bila tudi monumentalni spomenik vsem tistim umrlim in padlim tovarišem, ki so žrtvovali svoje življenje za zmago proletariata. Mladini pa naj bo ta dvorana šola, v kateri se bo učila tovarištva in ljubezni do domovine, predvsem pa prve državljanske dolžnosti — obrambne sposobnosti.

Naša strelska družina bi imela v bodoče veliko boljše pogoje pri svojih športnih, a vendar tako važnih nalogah. Sedaj mora priskočiti na pomoč le še mestni stanovanjski urad ter zadevo urediti, kar pa vsi pričakujemo, da jo bo tudi zadovoljivo rešil.

Včh

ŠAH Študentje moštveni prvaki - Keršič prvak Trziča - Zmaga nad Golnikom

Moštveno sindikalno prvenstvo je končano. Prvo mesto je osvojilo homogeno moštvo študentov v postavi: Brezavšek, Stambolič, Kočevar, Meglič, ki so v osmih dvobojih osvojili 24 točk. Druga je drobna obrt v postavi: Keršič, Hribar, M. Dovžan in Soklič s 23 točkami. Tretje in četrto mesto si delita moštvi „Svobode“ in JLA iz Krizev z 22 točkami. Peti je bila predilnica s 17 1/2 točkami itd. Če pogledamo uspeh na posameznih deskah, vidimo, da je na prvi deski najboljši Stefe („Svoboda“), ki je bil 100% (dobil vse partije), na drugi Sormaz (JLA Krize), ki je osvojil 7 točk, na tretji Kočevar, ki je osvojil 7 1/2 točke ter je drugi najboljši igravec na turnirju. Na četrti deski pa sta dosegla Stibelj („Svoboda“) in Meglič enako število točk.

Po skoraj šestmesečnem igranju je bilo končano tudi prvenstveno tekmovanje Trziča za leto 1955/56. Zmagali so: Keršič, Stambolič in Kočevar, ki so dosegli po 9 točk. Toda po Sonebornem sistemu je osvojil zasluženno prvo mesto M. Keršič. Na četrto mesto pa se je plasiral Brezavšek z 8 točkami. Imenovani so dosegli tudi normo za osvajitev III. kategorije. Sodelovalo je 12 igralcev.

Tudi naši pionirji so se na prvenstvu Gorenjske v Kranju lepo odrezali, saj so osvojili drugo mesto, čeprav bi jim moralo pripadati prvo mesto, ker je moštvo Kranja nastopilo pravzaprav z mladinci, ne pa s pionirji. Naše pionirsko moštvo je res homogeno. Nobeđen ni izgubil več kot eno točko in lahko pričakujemo še nadaljnjih večjih uspehov.

V okviru prvomajskih proslav je imel v Trziču simultanko mednarodni mojster

NOVE KNJIGE:

Anton Slodnjak: **Neiztrohnjeno srce**, pl. 850 din.

Frane Barbieri: **Črna internacionala**, broš. 260 din.

Omar Hajam: **Rubajati**, kart. 450 din. (Oštevilčena bibliografska izdaja).

Zdravko Pečar — Veda Zagorac: **Republikanski Egipt**, broš. 40 din.

Oskar Hudaes: **Bilo je nakoč 1—3**, kart. 70, broš. 40 din.

Walter Scott: **Starinar**, ppl. 800, pl. 950 din.

Jules Verne: **20.000 milj pod morjem I—II**, broš. 240, ppl. 320 din.

L. N. Tolstoj: **Zlati ključek**, ppl. 400 din.

DROBNE VESTI

V petek 11. 5. je bil zopet odprt ljubljanski prelaz za mednarodni promet.

NAJDENI PREDMETI:

Našla se je volnena naglavna ruta. Več se poižve v Turističnem društvu v Trziču.

Našla sta se 2 zlata uhana. Več se poižve v Turističnem društvu v Trziču.

in Milan Vidmar. Simultanke se je udeležilo 28 trziških šahistov. Po 3 in pol urah igranja je mednarodni mojster dobil 20 partij, 3 izgubil in 5 remiziral. Mojstra so premagali: tov. Stane Perko, Dušan Kočevar in na splošno presenečenje še pionir Oman. Remizirali pa so: Brezavšek, Keršič, Hafnar st., Rozman in Semič.

V četrtek, dne 10. 1. m., je šestčlansko moštvo šahovske sekcije „Svobode“ odigralo s šahovsko sekcijo na Golniku prijateljski dvoboj na Golniku. Trzičani so dosegli lep uspeh, čeprav je bila zmaga precej tesna (3 1/2 : 2 1/2). Dobili so: Stele, Keršič in Meglič, remiziral pa Stibelj izgubila sta Brezavšek in Stale.

Rajstva - smrti - poroke

ROJSTVA

Kavar Frančiška, gospodinja iz Podlublja, rodila dečka; Osebek-Podobnik Ivanka, učiteljica iz Stopnika, rodila dečka; Spik Kristina, gospodinja iz Trziča, rodila dečka.

Srečnim mamicam iskreno čestitamo!

SMRTI

Janc Lovrenc, čevljar iz Bistrice pri Trziču, star 51 let; Dolenc Marija, upokojenka iz Trziča, stara 59 let; Bohinjec Ana, gospodinja iz Leš, stara 51 let; Bodlaj Karel, upokojenec iz Jelendola, star 65 let.

Svojcem naše sožalje!

POROKE

Jelenc France, tovarn. delavec, in Breje Gabrijela, tovarniška delavka, oba iz Zvirč; Bečan Ciril, električar, in Repar Jožefa, predilka, oba iz Trziča; Dolinar Jožef, upokojenec iz Trziča, in Jezeršek Marija, perica iz Potoč; Janc Frančišek, ključavničar iz Kovorja, in Rozman Ivana, gosp. pomočnica iz Podbrezj; Prešeren Anton, tovarniški delavec iz Doslavič, in Pernuš Neža, kmečka delavka iz Leš; Januš Jernej, mizarški pomočnik iz Trziča, in Radič Rozalija, tovarniška delavka iz Trziča; Gregorec Florijan, delavec iz Seničnega, in Vevar Helena, bolniška strežnica z Golnika; Rupar Jožef, vratar, in Derlink Ana, tkalka, oba iz Trziča; Livk Franc, delavec, in Pešjak Ana-Marijeta, tovarniška delavka, oba iz Kovorja; Valjavec Janez, kovač iz Kovorja, in Praprotnik Milena, gosp. pomočnica iz Prezrenj.

Novoporočencem obilo sreče!

VPISOVANJE STARIH IN NOVIH GOJENCEV v Glasbeno šolo v Trziču je v času od 14. do vključno 19. maja 1956 od 8. do 10. ure dopoldne in od pol 4. do pol 6. ure popoldne v pisarni ravnateljstva. Vpisnina znaša 50 din.

• • Kino • •

17.—18. maja: Jugoslovanski film **LAZNI CAR**.

19.—21. maja: Ameriški film v barvah **PESMI ZLATEGA ZAPADA**.

22.—23. maja: Jugoslovanski film **TRE-NUTKI ODLICITVE**.

24.—25. maja: Ameriška drama **SAM-PION**.

26.—28. maja: Ameriški film v barvah **CLOVEK Z ALAMA**.

29.—30. maja: Italijanski film **NA KONICI MECA**.